

BLADET

nr 4 * 2017

Ordföranden har ordet

Hösten har rullat på och nu börjar det bli vinter, taken är vita på Fryxellska skolan som jag ser genom fönstret nu när jag har blivit västeråsare, åtminstone på halvtid. Som vanligt har vintern överraskat mig, jag undrar lite vart hösten tog vägen. Det har hänt mycket på folkmusikområdet och det kommer att hända mer. Just nu krockar det som har hänt med det som ska hända, här kommer ett några axplock:

I skrivande stund är jag tillsammans med Carina Normansson på väg till en tredagars konferens i Växjö:

”Spelmansböcker i Norden består av en internationell vetenskaplig konferens som kombineras med en professionell musik- och dansfestival samt pedagogiska workshops. På så sätt skapas under tre dagar i Växjö i Sverige 21-23 november 2017 ett gemensamt nordiskt – och vidare internationellt – möte för forskare, professionella musiker och dansare samt den stora skaran amatörutövare inom folkmusik och -dans.”

Det ska bli oerhört spännande att ta del av hur skriftlig och muntlig tradition har samverkat tidigare. Det kommer att bli en hel del musik också. Med lite tur kan vi få med ett referat i detta nummer av Bladet, annars återkommer vi.

Kulturföreningen Tillsammans som har arrangerat Folkligt Värre har haft tioårsjubileum som firades på Växhuset i Västerås den 15 november. Vid detta tillfälle uppträdde också Ian Carr & The Various Artists, fem musiker från Sverige och Skottland. Efter detta dans till spellista och vi som var där tycker att Växhuset verkar vara en bra lokal för dans och spel. Glädjande nog har föreningen också fått klartecken från Växhuset för att Folkligt Värre ska återuppstå på Växhuset med start i februari. Mer om detta på annan plats i Bladet.

forts sid 2

Ordförande Olle Neverland Westin
Kassör, sekreterare Lars Englund 021 - 13 53 06
Ledamöter Per Torelli 021-35 88 69
Josefina Paulson 073 023 4030
Bengt-Olov Skottheim
Suppleant Kjell Wahlberg 021 - 18 55 13
Suppleant Bo Eriksson

Låtkommitté
Majja Neverland,
Carina Normansson
Linda Jansson Norrman
Olle Neverland Westin

nästa manusstopp för bladet
12 feb 2018

Bladet i digital form?

Vill du ha Bladet hellre digitalt än som papperstidning? Skicka i så fall
besked via ett e-brev till lars.englund1@comhem.se.

VÄSTMANLANDS SPELMANSFÖRBUND

Välkommen med ditt bidrag till bladet
i form av tankar, bilder text och idéer
till

contact@josefinapaulson.se

www.vsf.u.se

...forts. ordföranden har ordet

Västerås stad och Region Västmanland (tidigare känt som Landstinget Västmanland) anordnade den 16 november ett samråd med rubriken:

Hur vill du att kulturlivet ska utvecklas?

Dina idéer är viktiga när vi nu ska ta fram planer för kulturen i Västerås och Västmanland. Därför bjuder vi in dig till ett lokalt samråd där du kan berätta hur du vill delta och bidra.

Välkommen att tycka till om framtidens kultur!

Många hade hörsammat kallelsen, över hundra personer, politiker, tjänstemän och kulturutövare av alla de slag deltog i arrangemanget

Jag och Carina Normansson representerade Västmanlands spelmansförbund, vid samma bord satt Lasse Englund och Hjärdis Olsson som representerade Västerås Spelmansgille. Folkmusiken hade en stark röst vid detta bord där vår uppgift var att komma med idéer utgående från ett av fem målområden: I Västerås hänger i morgon ihop med i dag och i går. Intressant ur det folkmusikaliska perspektivet. Många idéer presenterades. Det intressanta är att se vad som kommer ut av detta, vi hade en sekreterare vid vårt bord och minnesanteckningar har utlovats. Sannolikt får vi återkomma till detta i kommande nummer av Bladet. Den som vill veta mer om bakgrunden kan gå in på nedanstående länkar.

<https://www.regionvastmanland.se/globalassets/regionvastmanland.se/kultur/regional-kulturplan-pa-5-minuter.pdf>

<http://www.vasteras.se/download/18.7dbd93a915f356ba14588d/1509022842196/Program+f%C3%B6r+kultur.pdf>

VMoD Västmanland avslutas under innevarande år. En Julavslutning har hållits i Sala den 26 november, mer om detta på annan plats i Bladet.

Det börjar dra ihop sig till jul, kanske lite tidigt att skriva det men ändå
God Jul och Gott Nytt år till er alla från

Olof Neverland Westin

Ny medlem

Västmanlands Spelmansförbund har fått en ny medlem: Kierstin Enström, Fjärdhundra.
Varmt välkommen!

Omstart av Folkligt Värre!

Verksamheten Folkligt Värre, som ett antal gånger per år under ganska lång tid drivits av Kulturföreningen Tillsammans i Västerås, blev våren 2017 hastigt men inte alls lustigt hemlös. Anledningen var att den nya ledningen för Waldorfskolan inte ansåg sig ha något intresse av att verksamheten fortsätter i deras lokaler. Föreningen har sökt en alternativ lokal och avtalat om att från och med februari 2018 hyra lokal i Växhuset, före detta Zimmermanska skolan, i centrala Västerås. Under vintern och våren kommer du att första fredagen i var och en av månaderna februari, mars och april kunna delta i visstuga, dansinspiration och, från och med klockan 20, dans till spellista. Tyvärr kan vi, eftersom vi inte har någon lokal till det, inte fortsätta med någon låstuga.

Föreningen kommer att behöva betala hyra för lokalen i Växhuset. Det innebär att vi från och med nu måste ta en entréavgift på 50 kr per person.

Inbjudan till Vinterspelträff

Inbjudan till vinterspelträff

Vi spelmän beklagar oss gärna över att så lite som intresserar oss händer under vintern. Nu ska det bli ändring på det.

Kristina Larsson-Sköld och Västmanlands Spelmansförbund arrangerar en spelträff lördagen den 27 januari 2018. Platsen är församlingshemmet alldeles nära Kungs-Barkarö kyrka, ca 3 km från Kungsör längs vägen mot Köping. Vi börjar klockan 15 med ett allspel och därefter blir det uppspel av grupper och enskilda spelmän som känner sig manade. Utrymme för buskspel finns i församlingshemmet. Servering av fika och smörgås och dessutom varmkorv kommer att finnas. Var och en betalar.

Efter helgmålsringningen klockan 18 spelar vi i den fina medeltidskyrkan. Därefter kan vi fortsätta spela i församlingshemmet.

Kristina Larsson-Sköld och Västmanlands Spelmansförbund önskar alla spelmän och andra varmt välkomna till ett evenemang som kommer att bli precis så trevligt som vi själva gör det till.
Missa inte detta!

Arrangör Kungs-Barkaröbygdens Intresseförening

Avslutning för VMoD Västmanland

Projektet Världens Musik och Dans i Västmanland avslutades nu i den form den drivits under 2 år av föreningarna SSR, Folkdansringen, RFoD, ESI, Kulturens och Västmanlandsmusiken med en sprakande julfest. Vi inledde med en konsert med västmanländska julbitar som jag och Carina Normansson har letat fram i arkiven. Därefter mumsades det julgodisbuffé och glögg under dansanta toner av Comares trion, Rävspel, ULf Svansbo, John-Erik Hammarberg och Ann-Britt Sommer.

Misströsta ej, det blir en fortsättning på den verksamhet som ordnats på biblioteken i Sala och Västerås i form av en nystartad arrangörsförening under samma namn, VMoD i Västmanland. Vill du vara med? Komma med idéer till konserter och workshops/dans? Bära stolar och pynta konsertlokal och få möjlighet att bli bekant med artisterna lite närmare? Alla är välkomna! Hör av dig till mig på josefina.paulson@vmod.se så kan jag berätta mer! Till sist vill jag tacka alla som på olika sätt bidragit, genom sin närvaro och sitt stöttande, sitt deltagande, dansande och spelande, goda råd och bollande av nya idéer! Utan denna fina folkmusikfamilj vi har i Västmanland hade inte VMoD projektet varit möjligt att genomföra.

Vi ses under konsert/dans året 2018!

God Jul och Gott nytt år!

/Josefina Paulson

Spelmansböcker i Norden

Spelmansböcker i Norden – tre dagar på Linnéuniversitetet i Växjö

Jag har varit på denna tredagarskonferens tillsammans med Carina Normansson och ska nu på fredagen den 24 november 2017 göra en första sammanfattning av det digra programmet.

Jag inser numera att det finns stora mängder spelmansböcker i Norden både kända och okända. Spelmansböcker kallas de böcker där spelmän har skrivit ned låtar av olika skäl, för att komma ihåg låtarna själva, för att förmedla till framtiden etc. Konferensen inleddes av Magnus Gustafsson som har skrivit en avhandling på 936 sidor som heter Polskans historia och han redovisade en del av detta, enligt hans beräkningar finns det 368 böcker i Folkmusikkommissionens samlingar (tillgängliga via internet sedan 2007). Dessutom kanske 400 ytterligare på olika arkiv och privata samlingar. Totalt kan det röra sig om 25000 uppteckningar, ett ganska otroligt antal. I Norge är antalet böcker kanske 400, i Danmark 900 enligt föredragshållare från respektive länder. En fråga man kan ställa sig är: Vad har man för nytta av alla dessa uppteckningar. Flera förslag och idéer presenterades under konferensen under ett trettiotal seminarier, workshops och konserter. Cirka 120 personer deltog i konferensen vilket i sig har gett oss möjligheter att byta tankar och erfarenheter med både nya och gamla bekanta. Vi hann också med att spela tillsammans med musikanter från Gävleborg, kanske en inledning på kommande spel- och dans-träffar. Det är på gränsen till omöjligt att ge något slags heltäckande bild av allt som hände under dessa tre dagar, jag gör några axplock:

En fråga är: Vad kan då spelmansböckerna, alla dessa handskrifter från 1600-talet och framåt betyda för oss i dag? En lärdom är att namn på låtar och låttyper har varierat under åren, polskor har tidigare ofta kallats polonäser, pollonesser mm, vissa låttyper har helt försvunnit, andra har kommit till.

En användning av böckerna lyftes fram av Karin L. Eriksson från Linnéuniversitetet som har studerat låtkurser och sett att böckerna kan finnas med som en fördjupning av kunskapen om historien bakom låtar och spelmän.

Ett antal föreläsare kom från Kungliga Musikaliska Högskolan (KMH) bl a två professorer som vi också känner som spelmän och sångare, Sven Ahlbäck och Susanne Rosenberg. Båda menade att man får akta sig för att tro att noterad musik är ”sanningen” om en låt, det finns många felkällor både vad gäller upptecknarnas notkunskaper och syftet.

Susanne Rosenberg påpekade att böckerna kan vara en inspirationskälla för att flytta perspektivet från ”Musiken” till ”Musikern”. I dagens musikvärld skiljer man på kompositörer, arrangörer av musik, artister som kan spela mer eller mindre improviserat och även arrangörer av olika evenemang. En folkmusiker av i dag kan inneha flera av dessa roller och kanske är det så det har varit tidigare.

Sven Ahlbäck visade på en möjlighet att använda flera uppteckningar av samma låt i olika versioner till att ”klä av” låtarna tills ett ”skelett” återstår och sedan ”klä på” igen som en väg till ett friare förhållningssätt till själva spelet och också som en utgångspunkt för komp och stämmor av olika slag. I en del gamla uppteckningar förekommer också utskrivna andrastämmor eller ”komp”. En djupdykning i materialet kan alltså ge oss en möjlighet till ett mer levande förhållningssätt till musiken i stället för tvärtom.

En praktisk tillämpning av detta fick vi från Mikael Marin och hans studenter från KMH. Studenterna hade fått i uppgift att två och gå igenom låtarna i Folkmusikkommissionens material och plocka ut favoriter och sedan arrangera för större eller mindre grupp (totalt var de 15 stycken). Under seminariet spelade de en låt som verkligen illustrerade ett levande förhållningssätt och en stor glädje över musiken.

Stora applåder!

Flera konserter ägde rum under dessa dagar, dels på kvällarna, dels som lunchkonserter. Den sista av dessa lunchkonserter gjordes av studenterna från KMH och den belönades med stora applåder och därefter ett extranummer, en polka framförd med kärlek och humor. En del konserter lämnar en god eftersmak, denna var definitivt sådan.

Det finns mer att berätta om konferensen, både jag och Carina återkommer i kommande nummer av Bladet med mer information. Om du inte kan ge dig till tåls så kan du ringa eller maila till mig eller Carina så kan vi berätta mer. Just nu är jag mest glad över att ha fått möjligheten att delta i detta fantastiska evenemang.

VMoDs planerade verksamhet under 2018 kommer att ske under dessa datum;

Blå Salen i Sala (entre ca 150:-)

12 mars kl 18.30-20.30

9 april 18.30-20.30

14 maj 18.30-20.30

10 augusti 18.30-20.30

5 november 2 december kl 15-18

Musikavdelningen Västerås stadsbibliotek (FRI ENTRÈ!)

22 feb kl 18-19

22 mars kl 18-19

12 april kl 18-19

17 maj kl 18-19

23 augusti kl 18-19

20 september kl 18-19

18 oktober kl 18-19

15 november kl 18-19

K

AL

END

ARIUM

Kom gärna med förslag på vad du vill lyssna, se och uppleva!
contact@josefinapaulson.se